

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis

Antehac ex probatis Auctoribus breviter concinnata

Busenbaum, Hermann

Coloniæ Agrippinæ, 1707

Q. 38. Quid notandum sit circa propositionem, quam Alex. VIII. damnavit.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42634

ritatem efficientem, quando mandata Dei observo, vel aliquid boni facio, ideo, quia scio hoc velle Deum atque infinitæ ejus bonitati placere; itaque Fideles, qui sciunt opera sua, orationem v. g., auditionem Sacri, jejunium, eleemosynam, fugam peccatorum, observationem cujuscunque mandati placere Deo, sive Deum infinitè bonum hoc velle, nisi ea opera agant ex vana gloria vel pravo alio fine, præsumere possunt se ideo agere, quia sciunt Deum infinitè bonum id velle, quia Deo infinitè bono gratum est &c.; atque sic habent actum Charitatis efficientis erga Deum. Similiter qui attentè & feridè orat, *Pater noster*, quando dicit *sanctificetur nomen tuum, fiat voluntas tua sicut in cælo & in terra*, hoc ipso habet duos actus Charitatis erga Deum.

Q. 38. Quid notandum sit circa propositionem, 144
quam Alex. VIII die 24 Aug. 1690. damnavit velut
hereticam: *bonitas objectiva consistit in convenientia
objecti cum natura rationali; formalis verò in confor-
mitate actus cum regula morum: Ad hoc sufficit, ut
actus moralis tendat in finem ultimum interpretativè.
...hunc homo non tenetur amare, neque in principio
neque in decursu vitæ suæ moralis. R. Seqq:*

§. 1. Hæc propositio habet quatuor partes; *prima* pars dicit, in quo consistat bonitas objectiva actus moralis; *secunda*, in quo consistat bonitas illius formalis; *tertia*, quod ad actum morale sufficiat tendere in finem ultimum interpretativè, id est, quamvis operans, actu neque formaliter neque virtualiter neque habitualiter referat actionem suam ad finem ultimum, quia de eo non cogitat neque cogitavit, dummodo sit ita constitutus, ut ad eum referret, si de eo cogitaret,

gitaret, actio erit moraliter bona; per finem autem ultimum intelligi potest, vel beatitudo formalis seu possessio Dei, vel Deus ipse, qui est finis ultimus objectivus. *Quarta* pars dicit hominem non teneri amare finem ultimum, neque in principio vitæ, quando nempe accipit talem discretionem, ut possit liberè bene vel malè operari; neque per decursum vitæ sequentis: *Prima & secunda* pars non sunt damnatæ, sed manent veræ, si accipiantur separatim ab aliis partibus, ad hoc enim ut tota propositio censeatur falsa & hæretica, non est opus singulas partes, sed satis est unicam esse talem, uti patet, si dicam, *Petrus est homo, Christus autem non est homo*, tota realiter propositio secundum se est falsa & hæretica, cum sit unus indivisibilis assensus, non conformis toti objecto, sed difformis objecto revelato; à toto autem desumi debet veritas, uti suppono ex *Logica*. An *tertia* pars sit damnata necne, non pertinet ad hanc materiam; videtur tamen esse falsa, quia si nulla sit vel fuerit relatio ad finem ultimum aut ad aliam moralitatem objectivam, non apparet, unde possit in actu esse vera moralitas formalis. *Quarta* pars est damnata, & ideo in quibusdam impressionibus sola pars illa scribitur majusculis: Ex hac autem damnatione constat, esse obligationem finem ultimum amandi, & hoc quidem, quamprimum aliquis discernere potest, quid sit finis ultimus. An autem homo primo instanti rationis ita obligetur se convertere ad Deum & finem ultimum, ut si non faciat, hoc ipso peccet mortaliter, disputant Authores, *Thomistæ, Nav. Tol.* affirmant; alii probabilius negant; certum videtur, quòd sæpissime à mortali excuset

excuset defectus perfectæ advertentiæ vel ad obligationem vel ad malitiam omiffionis, vel etiam ad bonitatem finis ultimi: notatque rectè *Petsch*: in app: qq: select: q. 11. §. 2., per instans usis rationis, quo tenemur diligere Deum, non intelligi aliquod instans physicum indivisibile, sed totam illam durationem, quâ homo indiget ad discernendum inter bonum & malum, & ad deliberandum quodnam ex illis sit amplectendum.

§. 2. Ex eadem damnatione colligitur, etiam 145 obligationem esse aliquando amandi finem ultimum per decursum vitæ, uti rectè probat *Mendo* supra q. 13., probabilius enim videtur, quòd illa quarta pars damnetur distributivè, ita ut non tantum vera sit hæc contradictoria, *amari debet finis ultimus vel in principio vel in decursu vitæ*, sed etiam illa contraria, *amari debet finis ultimus, & in principio & in decursu vitæ*, hoc enim censerì debet voluisse declarare Pontifex, quod aliunde certum erat ex Fide vel damnatione aliarum propositionum, sic autem erat certum nos teneri & in principio & in decursu vitæ tendere ad finem ultimum, ergo censerì debet voluisse hoc declarare Pontifex.

Q. 39. Quomodo aliquis disponi possit ad perfectum amorem Dei. R. Proponendo seqq: 146

§. 1. Amare nihil aliud est, quàm voluntate ferri in aliquod bonum, vel desiderando illud, vel de illo gaudendo, vel sibi complacendo in illo &c. Quòd si ferar in illud bonum, quia mihi amanti bonum est, dicitur amor concupiscentiæ; si autem ferar in illud, quia personæ amatæ bonum est, dicitur amor amicitæ aut benevolentiæ.

H

§. 2.